

439

USTAWA

z dnia 28 grudnia 1989 r.

o zmianie ustawy Prawo bankowe i o Narodowym Banku Polskim.

Art. 1. W ustawie z dnia 31 stycznia 1989 r. — Prawo bankowe (Dz. U. Nr 4, poz. 21, Nr 54, poz. 320 i Nr 59, poz. 350) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 5 wyrazy „polityki pieniężno-kredytowej” zastępuje się wyrazami „polityki pieniężnej”;
- 2) w rozdziale 1 dodaje się art. 10¹ w brzmieniu:
 - „Art. 10¹. 1. Wyrazy „bank” i „kasa” mogą być używane w nazwie oraz do określenia działalności lub reklamy wyłącznie w odniesieniu do jednostki organizacyjnej będącej bankiem w rozumieniu przepisów niniejszej ustawy.
 2. Przepis ust. 1 nie dotyczy jednostek organizacyjnych, używających wyrazów „bank” lub „kasa” w kontekście, z którego jednoznacznie wynika, że jednostki te nie wykonują czynności bankowych.
 3. Wyraz „kasa” może być używany w nazwie oraz do określenia działalności lub reklamy jednostki organizacyjnej prowadzącej działalność polegającą na gromadzeniu oszczędności oraz udzielaniu pożyczek pieniężnych osobom fizycznym zrzeszonym w tej jednostce.”;
- 3) w art. 11:
 - a) w ust. 2 dodaje się wyrazy „i 4”;
 - b) dodaje się ust. 4 w brzmieniu:
 - „4. Czynności wymienione w ust. 1 mogą być wykonywane także przez jednostki organizacyjne nie będące bankami, jeżeli zostały do tego uprawnione na podstawie ustawy.”;
- 4) art. 15a skreśla się;
- 5) w art. 16 w ust. 2:
 - a) dodaje się nowy pkt 1 w brzmieniu:
 - „1) są obowiązane realizować zlecenia płatnicze w terminach przewidzianych w umowie rachunku bankowego, a w razie nieokreślenia tego terminu w umowie — bez zbędnej zwłoki”;
 - b) dotychczasowe pkt 1 i 2 otrzymują oznaczenie pkt 2 i 3.
- 6) w rozdziale 3 dodaje się art. 53¹ w brzmieniu:
 - „Art. 53¹. 1. Bank może pobierać prowizję z tytułu czynności bankowych w przypadkach przewidzianych w ustawie.
 2. Bank może pobierać opłaty za ustalone przez Radę Banków usługi bankowe inne niż określone w ust. 1.”;
- 7) w art. 62 skreśla się wyrazy „a jeżeli utworzenie banku następuje w ramach banku państwowo-spółdzielczego, zrzeszającego banki spółdzielcze — po zasięgnięciu opinii Rady Banków”;

8) w art. 67 w ust. 3 skreśla się wyrazy „które są w nim zrzeszone”;

9) art. 83 otrzymuje brzmienie:

„Art. 83. 1. Decyzja o wyrażeniu przez Prezesa Narodowego Banku Polskiego zgody na utworzenie banku, o którym mowa w art. 81, obejmuje jego nazwę, siedzibę, przedmiot oraz zakres działalności, a decyzja o wyrażeniu zgody na utworzenie banku przez osoby zagraniczne lub z udziałem kapitału zagranicznego może ponadto określać czynności bankowe wyłączone z zakresu działalności banku. Decyzja ta jest wiążąca dla banku i jego założycieli.

2. Zmiana statutu banku w zakresie określonym w ust. 1 wymaga zgody Prezesa Narodowego Banku Polskiego.
3. Wyrażając zgodę na utworzenie banku przez osoby zagraniczne lub z udziałem kapitału zagranicznego, Prezes Narodowego Banku Polskiego określa część zysku, którą osoba zagraniczna może przekazać za granicę bez odrębnego zezwolenia dewizowego. przy czym część ta nie może być niższa niż 15% zysku wypłaconego osobie zagranicznej.
4. W zakresie zatrudnienia i stosunków pracy w banku, o którym mowa w ust. 3, oraz ubezpieczeń społecznych pracowników będących osobami zagranicznymi w rozumieniu przepisów prawa dewizowego stosuje się odpowiednio przepisy o zatrudnieniu i ubezpieczeniu społecznym osób zagranicznych w spółkach z udziałem zagranicznym.”;

10) w rozdziale 5 dodaje się część F w brzmieniu:

„F. Przekształcanie banków w spółki akcyjne.

Art. 86¹. Bank państwowy oraz bank państwowo-spółdzielczy mogą być przekształcone w banki w formie spółki akcyjnej.

Art. 86². Rada Ministrów na wniosek Ministra Finansów, po zasięgnięciu opinii Prezesa Narodowego Banku Polskiego, a w przypadku banku państwowo-spółdzielczego również po uzyskaniu stosownej uchwały zjazdu delegatów tego banku, w drodze rozporządzenia:

- 1) wyraża zgodę na przekształcenie banku państwowego lub banku państwowo-spółdzielczego w spółkę akcyjną z udziałem Skarbu Państwa,
- 2) określa, w jakim zakresie majątek banku państwowego lub banku państwowo-

-spółdzielczego zostanie wniesiony do spółki akcyjnej na pokrycie kapitału akcyjnego, w jakim zaś nastąpi zbycie tego majątku tworzonej spółce akcyjnej z udziałem Skarbu Państwa.

- Art. 86³.** Przekształcenie banku państwowego lub banku państwowo-spółdzielczego w spółkę akcyjną nie powoduje zmian w zakresie uprawnień i obowiązków wynikających z zawartych przez bank umów. Bank w formie spółki akcyjnej przejmuje wierzytelności i długi banku państwowego lub banku państwowo-spółdzielczego.
- Art. 86⁴.** W dniu uzyskania osobowości prawnej przez bank w formie spółki akcyjnej bank państwowy lub bank państwowo-spółdzielczy uważa się za zlikwidowany, a jego organy ulegają rozwiązaniu.
- Art. 86⁵.** W zakresie nie uregulowanym inaczej w niniejszej ustawie przy przekształceniu banku państwowego oraz banku państwowo-spółdzielczego w bank w formie spółki akcyjnej stosuje się określony w przepisach Kodeksu handlowego tryb postępowania przy zawiązywaniu spółki akcyjnej.”;
- 11) w art. 91 w ust. 1 wyrazy „projekty planu kredytowego i założeń polityki pieniężno-kredytowej” zastępuje się wyrazami „projekt założeń polityki pieniężnej”;
- 12) art. 101 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 101. 1. Narodowy Bank Polski może w ramach nadzoru zalecić bankowi:
- 1) podjęcie środków koniecznych do przywrócenia płynności płatniczej,
 - 2) zwiększenie funduszu rezerwowego,
 - 3) zwiększenie wysokości udziałów,
 - 4) dokonanie określonej zmiany struktury aktywów i urealnienie należności,
 - 5) zaniechanie określonych form reklamy.
2. Środki podejmowane w ramach nadzoru nie mogą naruszać umów zawartych przez bank.
3. Jeżeli bank nie zgadza się z zaleceniami, o których mowa w ust. 1, Prezes Narodowego Banku Polskiego może nałożyć obowiązek ich realizacji w drodze decyzji.
4. W stosunku do decyzji podjętych wobec banku przez Prezesa Narodowego Banku Polskiego bankowi przysługuje prawo wniesienia sprzeciwu do właściwego sądu gospodarczego.
5. Prezes Narodowego Banku Polskiego może w ramach nadzoru wystąpić o odwołanie oraz zawiesić w czynnościach do czasu rozpatrzenia wniosku prezesa, wiceprezesa lub innego członka zarządu banku, którego działalność rażąco narusza prawo lub statut banku albo grozi wyrządzeniem znacznej straty, i powołać w miarę potrzeby tymczasowego kierownika banku lub tymczasowego członka jego zarządu.”;
- 13) w art. 102 w pkt 3 wyrazy „stosować się do zaleceń” zastępuje się wyrazami „stosować się do decyzji”;
- 14) w art. 105:
- a) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. W decyzji w sprawie ustanowienia zarządu komisarycznego Prezes Narodowego Banku Polskiego określa szczegółowo zadania zarządu oraz terminy wykonania tych zadań.”,
 - b) dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Od decyzji, o której mowa w ust. 4, bank może wnieść sprzeciw do właściwego sądu gospodarczego.”,
- 15) w art. 107:
- a) w ust. 2 i 4 dwukrotnie użyty wyraz „zarządzenie” zastępuje się wyrazem „decyzja”;
 - b) dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Od decyzji, o której mowa w ust. 2, bank może wnieść sprzeciw do właściwego sądu gospodarczego”.
- Art. 2.** W ustawie z dnia 31 stycznia 1989 r. o Narodowym Banku Polskim (Dz. U. Nr 4, poz. 2) wprowadza się następujące zmiany:
- 1) w art. 6 w ust. 2 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) inicjuje kierunki oraz kształtuje politykę pieniężną, w tym także politykę walutową, kierując się zaleceniami Sejmu.”;
 - 2) w art. 11:
 - a) dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do fałszywych banknotów i monet opiewających na waluty obce.”,
 - b) dotychczasowy ust. 2 otrzymuje oznaczenie ust. 3;
 - 3) art. 17 otrzymuje brzmienie:

„Art. 17. NBP sporządza projekty założeń polityki pieniężnej państwa, określające w szczególności kształtowanie podaży pieniądza, stopy oprocentowania kredytów i wkładów, kursu walutowego oraz polityki walutowej i polityki stosunków kredytowych z zagranicą.”;
 - 4) w art. 18 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) współdziała z Ministrem Finansów w opracowaniu planu bilansu płatniczego”;
 - 5) w art. 19 w ust. 1 wyrazy „projekt planu kredytowego wraz z założeniami polityki pieniężno-kredytowej” zastępuje się wyrazami „projekt założeń polityki pieniężnej”;
 - 6) w art. 20 w ust. 1:
 - a) pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) kontroluje realizację uchwalonych przez Sejm założeń polityki pieniężnej państwa i w związku z tym ustala stopę rezerw obowiązkowych banków oraz wielkość kredytu refinansowego i jego oprocentowanie, a także wysokość prowizji”;
 - b) w pkt 2 lit. a) otrzymuje brzmienie:

„a) założeń polityki pieniężnej państwa”;
 - c) skreśla się pkt 3;
 - d) pkt 4 otrzymuje oznaczenie pkt 3;
 - 7) w art. 21 wyrazy „założeń polityki pieniężno-kredytowej” zastępuje się wyrazami „założeń polityki pieniężnej”;
 - 8) w art. 22 skreśla się ust. 3;
 - 9) w art. 23 w ust. 1 wyrazy „założeń polityki pieniężno-kredytowej” zastępuje się wyrazami „założeń polityki pieniężnej”;

- 10) w art. 25 skreśla się na końcu kropkę i dodaje wyrazy „oraz stopę redyskontową”;
- 11) w art. 26:
a) skreśla się ust. 2,
b) ust. 3 otrzymuje oznaczenie ust. 2;
- 12) w art. 29:
a) w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:
„1) bieżące innych banków,”
b) dodaje się ust. 3 w brzmieniu:
„3. NBP dokonuje rozrachunków międzybankowych w zakresie wynikającym z prowadzenia rachunków bieżących banków.”;
- 13) w art. 30:
a) w ust. 2 po wyrazach „w złotych” dodaje się wyrazy „i w walutach obcych”,
b) w ust. 3 wyrazy „w okresach kwartalnych” zastępuje się wyrazami „w okresach miesięcznych”;
- 14) w art. 32 ust. 2 otrzymuje brzmienie:
„2. Stawkę odsetek, o których mowa w ust. 1, ustala Prezes NBP.”;
- 15) art. 34 otrzymuje brzmienie:
„Art. 34. NBP może kupować w roku budżetowym weksle wystawione przez Skarb Państwa na łączną kwotę nie wyższą niż 2% planowanych wydatków budżetu centralnego.”;
- 16) art. 39 otrzymuje brzmienie:
„Art. 39. 1. Zasady ustalania kursu złotego w stosunku do walut obcych ustala Rada Ministrów na wniosek Prezesa NBP uzgodniony z Ministrami Finansów i Współpracy Gospodarczej z Zagranicą.
2. Kursy walut obcych w złotych ustala Prezes NBP i ogłasza NBP.”;
- 17) w art. 49 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
„1. Prezesa NBP powołuje i odwołuje Sejm.”;
- 18) w art. 54 w ust. 1 dodaje się pkt 5 w brzmieniu:
„5) obwieszczenia NBP dotyczące oprocentowania kredytu refinansowego i stawki odsetek, o której mowa w art. 32 ust. 2, oraz stopy redyskontowej weksli.”;
- 19) w art. 58:
a) dotychczasowa treść otrzymuje oznaczenie ust. 1,
b) dodaje się ust. 2 w brzmieniu:
„2. W odniesieniu do przedsiębiorstw państwowych i jednostek badawczo-rozwojowych określonych w ust. 1 NBP:
1) może nakładać obowiązek wykonania zadań nie przewidzianych w planach, zapewniając potrzebne do tego celu środki,
2) powołuje i odwołuje dyrektora.”;
- 20) art. 66 otrzymuje brzmienie:
„Art. 66. 1. Do zadań oddziałów okręgowych NBP należy w szczególności:
1) realizowanie czynności związanych z funkcją emisyjną NBP,
2) organizowanie i wykonywanie obsługi walutowo-dewizowej ludności,
3) współpraca z terenowymi organami administracji państwowej.
2. Oddziałowi okręgowemu mogą być powierzone nie wymienione w ust. 1 czynności związane z wykonywaniem zadań NBP.”;
- 21) w art. 69 wyrazy „100.000 mln zł” zastępuje się wyrazami „500.000 mln zł”.
- Art. 3.** W art. 27 ust. 3 ustawy z dnia 26 lutego 1982 r. o planowaniu społeczno-gospodarczym (Dz. U. z 1987 r. Nr 4, poz. 26 i Nr 33, poz. 181, z 1988 r. Nr 20, poz. 134 i Nr 41, poz. 327 oraz z 1989 r. Nr 4, poz. 22 i Nr 35, poz. 192) wyrazy „projekt planu kredytowego i projekt założeń polityki pieniężno-kredytowej państwa” zastępuje się wyrazami „projekt założeń polityki pieniężnej państwa”.
- Art. 4.** Prezes Narodowego Banku Polskiego ogłosi w Dzienniku Ustaw jednolite teksty:
1) ustawy z dnia 31 stycznia 1989 r. — Prawo bankowe,
2) ustawy z dnia 31 stycznia 1989 r. o Narodowym Banku Polskim,
z uwzględnieniem zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem wydania jednolitych tekstów i z zastosowaniem ciągłej numeracji artykułów, ustępów i punktów.
- Art. 5.** Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1990 r., z wyjątkiem art. 2 pkt 15, który wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 1990 r.

Prezydent Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej:
W. Jaruzelski